

ACC. N:R M. 10532:1-10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Gustaf Eugen Löfgren
Härad: Mönsterås Adress: Bremla 333, Rödby
Socken: Listerby Berättat av:
Uppteckningsår: 1947 Född år 1874 i Karlskrona

Jordbrukets bönor.

s. 1-10.

Luv F 61.

Jordbrukets binärningar.Höbetsilververkning.

Skon Andreas Hansson ägde på 1800-talet en liten gård $\frac{1}{2}$ hemman på Jorda, Listerby församling vilken gav föda åt 3-4 kor och en häst eller sex fjärdte några svin och höns.

Den kvardagsliga näringen får sig och sin karrika familj häm-
lade hade dock från havet och när-
liggande fjärdar i form av fisk eller
sill. Kågor till ansågs räkte dock
fångsterna knappast. Blev den rik-
lig någon gång var överskottet
svårt att avyttra. Det var därför
att en kontanter i hans bäs,
men som sådana avillkarligen

behövdas måste ha² hitta på
något annat sätt att tjäna lite²
pengar.

Hans bostad inrymde ett större
vardagsrum ett mindre kök, en kam-
mare samt ett s.k. pincium. Dess-
utom fanns både vind och källare.

Alla dessa utrymmen fick
familjen disponera med undantag
av pinciumet vilket en längre
tidsperiod fick tjänstgöra som
snickeriödsställe. Det var för-
sett med 2 par pönster och en
kasselugn och kunde vara
både ljus och varmt; således
ändamålsenligt.

Här började han att tillver-
ka en byrå av massiv etc.

Turket kom från en lämplig ek, som han själv fällt på sin gård. Bräder och golvar hade han för hand sågat ut från stocken och lagt till bark under lagens tak.

Vanliga snickerverktyg kom till användning, de flesta hemmagjorda. Lyvel- och stångjärn, sägblinger och stål isblån etc. dock inköpta från någon järnbod i staden. Slip- och brynsten kom flitigt till användning för att hålla alla dessa verktyg, vilka snart blev slöa i det hårda träet.

Under arbetets gång

Kam då ark då någon ny-
fikare person och hälsade på.
Senare kam då plössligen under
fund med att han var i
frångående behov av en dylik
möbel och 12:- kr. blev det
överens kamra priset. Tygsten
spreds och nya berättelser
strömmade in.

Det blev bråda dagar för
Andreas. Utseriet på varje del
hade han på förhand klart för
sig och han förmade dem där-
efter. Ritningen hade han i
huvudet. Den befotade linpan-
nan anlätades ofta, liksom
alla övriga verktyg. Yrbehand-
lingen var dock värst.

Att med tillhjälp av sickel
och sandpapper få en slät
och fin yta var tvärt, men
att få högljans på en eknöld
med poletyr, rå linolja, sprit
och pulveriserad pimplaster var
ett hårt, mödosamt och tids-
ödande hantarbete. Om
fräkt först lindränktes gick
nog poleringen lättare, det
visste Andreas, men detta
fula knep tillgrip han ej
ty han var en ärlig själ! -

Så fortsatte Andreas nå-
ga år med mobeltillverkning
samt mellanarbete, på detta
sätt.

En dag kom emellertid

en viss agent för en stenuggeri-
firma till hamnen och köpte
ett berg som låg på hans
gård och begärde samtidigt
inmarkorderning för de arbetare
som voro avsedda att bryta
stau iu nämnda berg. Kon-
trakten gjordes upp och fir-
mentet, som gjort gränd
som verkstad, blev uppta-
get av en del stauarbetare.
Denna inmarkorderning tenderade
visserligen något föregår men
det tänkte ej det nämnda be-
hovet på mycket varför han
fick grugga grändvägen men
en gång för att kunna
bita på något nytt sätt.

att tjäna pengar.

Så en dag berättade han sig för den skull att:

Bygga båtar.

Detta måste ju ske utomhus. Kärva intill ludugården och ej långt från bostaden ligger en plan, som då syntes vara lämplig att bygga båtar på. Den begränsades åt väster av en beghäll - där man kunde göra upp eld och baka bröd - åt norr av en fruktträdgård. Läder av och intill planens väste ett stort och vällyftigt kastanjeträd, vars matchiga grenar sträckte sig över större delen av nämnda plan och gav

ett gott skydd ej blott åt Andras
utan även åt behörliga verk-
tyg och verk.

Här mättes avståndet ut
och några lämpliga ekpålar
slogas ner i marken, att
fästa kölen vid. Vid Joffen
an bekk och tjärn började snart
den första av hans fläckings-
ekar att laga faror under
hans yikes skickliga händer.
— I sin ungdom hade han varit
med att bygga sadlar o. d. och sina
och familjens hästar gjorde han
alltid tjula så han var ej och
faror hur verktyg skulle kunna
lösas —

Det dröjde ej länge förrän

han fick spekulant på sin vä^s
sue såldes snart till en fiskare
för 80-kr. med inredning samt
äroa, smask och sprit rökelse
boden och äcker.

Detta blev en lärande och bra
sysselsättning för bodaren och
hans tillvålande söner.

Färmsides med att nya båtar
skärses reparades gamla båtar
varigenom det ibland kunde vara
väl drängt på hållbyggareplanen.

Alla många andra nödvändiga
arbeten måste påtagas varigenom
hållbyggare pådröjdes och tim-
terna blev stäliga. Tiden ville
ej räcka till hur tidigt på
morgonen man än började

och hur långt arbetet än ut-
sträcktes och kvällarna.

Först vid 80-års åldern - han
dog vid 90 - började Andreas
unna sig en halv timmes
vila före middags målt.

Efter Andreas Staussons
död fortsattes arbetet av hans
son en tid framåt. Takten
minskades dock mer och mer
och upphörde efter några år
alldeles.

Gården fick snart en ny äga-
re och tillförlit med nok or-
ganiserades på ett sådant sätt
- särskilt under kriget - att
många järnålar blev smält
för smogen.